

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1939 kl. 2 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion angående utredning om pension eller statsbidrag åt vissa kvinnor med två eller flera minderåriga barn.

I en inom andra kammaren väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 237, har herr *Näsström* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning och förslag till statlig pension eller bidrag av statsmedel till arbetsför änka eller kvinna, gift med icke arbetsför man, där det finnes två eller flera minderåriga barn i familjen.

Motionärerna erinra om att lagen den 18 juni 1937 om barnbidrag är av stor betydelse för de familjer, som kommit i åtnjutande av de fördelar, denna lag ger, detta inte minst ur den synpunkten att barnbidrag enligt denna lag ej erhållit karaktär av fattigvård. *Motionen.*

Tyvärr måste många familjer, ehuru de fått dylikt barnbidrag, fortfarande anlita fattigvården på grund av att ej något bidrag utgår till modern. En moder med två eller flera barn att vårda hade i regel, detta främst vad det gällde landsbygden och de mindre städerna, ej någon möjlighet till inkomstbringande arbete, då barnens vård och bristen på lämpligt arbete i regel lägger hinder i vägen därför.

Då barnbidragen vore så avvägda, att dessa helt åtginge till barnens egen försörjning, funnes för dessa familjer ingen annan möjlighet än att anlita fattigvården. Beredande av nödig utkomst för sådana familjer under mera humanitära former än fattigvård vore därför önskvärd. Pensions- eller bidragsbelopp, inkomstgräns, tid under vilken pension eller bidrag borde utgå m. m. förutsatte emellertid en grundlig och allsidig utredning.

Motionens syfte och hemställan äro tvivelsutan värda beaktande. *Utskottet.*

Såsom exempel på de olägenheter, vilka äro förknippade med nu rådande förhållanden i föreliggande hänseende, må här endast framhållas följande.

En änka med tre minderåriga barn uppbär å ort inom ortsgrupp I sammanlagt 600 kronor årligen. Består familjen av arbetsoförmögen man, tre minderåriga barn och hustrun, som skall vårda det hela, ökas visserligen totalbeloppet av inkomster, men det säger sig självt att vad som blir över åt henne är i båda fallen lika litet. Utvägen att tillgripa kommunala tilläggs pensioner

står i vissa fall öppen men torde ej hava kommit till nämnvärd användning, åtminstone på landsbygden. I varje fall verkar denna hjälpkälla därigenom olikformigt och orättvist.

På grund av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 17 december 1937 hava sakkunniga tillkallats för att utreda frågan om en allmän översyn av socialvården (socialvårdskommittén). Direktiven för de sakkunnigas synnerligen vittomfattande uppdrag synas icke lägga något hinder i vägen för att till behandling upptaga jämväl de spörsmål, som motionen avser. Utskottet anser under sådana förhållanden önskvärt, att frågan om pension eller statsbidrag åt kvinnor med två eller flera minderåriga barn blir föremål för utredning i det större sammanhang, varom här talats.

Utskottet får sålunda i anledning av här ifrågavarande motion, nr 237, föreslå andra kammaren att besluta,

att hemställan göres hos Kungl. Maj:t att vid den utredning i fråga om allmän översyn av socialvården, som enligt Kungl. Maj:ts beslut skall utföras genom socialvårdskommittén, de med nu förevarande motion avsedda förhållanden och önskemål måtte erhålla vederbörligt beaktande.

Stockholm den 17 februari 1939.

På utskottets vägnar:

GUSTAF NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristinehamn, Persson i Norrby, Söderdahl, Lindholm, fru Alvé, herrar Nilson i Eskilstuna, Näsström, Hansson i Hööö och Hermansson i Kvistljungby.
